

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

گناه

راه کارهای دوری از

سلسله مباحث

● رشوه

عزیز الله حیدری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رشوه

نویسنده:

عزیزالله حیدری

ناشر چاپی:

مسجد مقدس جمکران

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	رشوه
۶	مشخصات کتاب
۶	بسم الله الرحمن الرحيم
۶	آیا گناه بو دارد؟
۹	آیا حرام بودن رشوه در قرآن آمده است؟
۱۰	چند حدیث درباره رشوه
۱۲	چند پرسش
۱۳	راه های نجات از رشوه
۱۶	نمونه ای از فتاوی درباره رشوه و هدیه
۱۷	نمونه هایی دیگر از صورت های کارهای حرام (مأمور خرید)
۱۸	فهرست کتاب های انتشارات مسجد مقدس جمکران
۲۵	پی نوشت ها
۲۸	درباره مرکز

مشخصات کتاب

سرشناسه: حیدری عزیزالله ۱۳۳۷ - عنوان و نام پدیدآور: رشوه/ مولف عزیزالله حیدری. مشخصات نشر: قم: مسجد مقدس جمکران ۱۳۸۹. مشخصات ظاهری: ۲۴ ص ۵/۱۶×۵/۱۱ س م. فروست: سلسله مباحث راه کارهای دوری از گناه شایک: ۲۵۰۰ ریال ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۳-۲۴۵-۹؛ ۲۵۰۰ ریال (چاپ اول) وضعیت فهرست نویسی: فایا(چاپ دوم) یادداشت: چاپ دوم. یادداشت: چاپ اول: ۱۳۸۸. یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس. موضوع: رشوه (فقه) موضوع: فقه جعفری -- رساله عملیه -- پرسش ها و پاسخ ها شناسه افزوده: مسجد جمکران (قم) رده بندی کنگره: BP۱۹۰/۶/ح ۵ر۹ ۱۳۸۹ رده بندی دیویی: ۲۹۷/۳۷۲ شماره کتابشناسی ملی: ۱۸۷۵۵۳۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گرچه رشوه یک تباهی و فساد اجتماعی است، اما در هر صورت یک گناه است و بسیار مناسب می بینم که مقدمه ای درباره گناه و ماهیت آن داشته باشیم. اگر پلیدی و زشتی و تأثیر تخریبی گناه را احساس کنیم در بازدارندگی ما تأثیر زیادی خواهد داشت. از جمله این شناخت ها درک بوی گند گناه است!

آیا گناه بو دارد؟

آری! همه چیز می تواند بو داشته باشد چنان که حضرت یعقوب علیه السلام گفت: «انی لاجد ریح یوسف»؛ (۱) من بوی یوسف را (از راه دور) احساس می کنم.

و چنین است که علی علیه السلام می فرماید:

تعطروا بالاستغفار لا یفضحکم روائح الذنوب؛ (۲)

با استغفار خودتان را معطر کنید تا بوی گناه شما را رسوا نکند.

پس گناه خیلی بدبوست اما گویی مشام ما آن را درک نمی کند. باید مشام انسان تیز بشود. این بدبویی او آبرو را می برد.

آنچه مطلب را روشن تر می کند، حدیثی است که شخصی از امام سجاد علیه السلام پرسید. فرشته ها اعمال انسان را می بینند و می نویسند ولی چگونه از نیت ها خبردار می شوند تا آنها را ثبت کنند؟

امام علیه السلام با طرح پرسشی چنین پاسخ داد: آیا بوی باغ و لجن زار یکسان است؟ (۳) یعنی نیت خیر بوی عطر دارد و نیت بد بوی تعفن. پس فرشتگان با نیت خوب بوی عطر را می شنوند و با نیت زشت بوی گند را. بوی باغ و چاه معلوم است. (۴)

در نهج البلاغه علی علیه السلام بعد از آنکه داستان برادرش عقیل را که فقیر شده بود و نزد امام علیه السلام آمده تا چیزی

بگیرد، را نقل نموده می فرماید:

عقیل خیال کرد که من دینم را به او می فروشم و به دلخواه او قدم بر می دارم و راه و رسم خوش را کنار می گذارم. پس

وقتی اصرار کرد آهن گداخته را به بدنش نزدیک کردم تا با حرارت آن عبرت بگیرد و سپس می فرماید: از این شگفت آورتر داستان کسی است که نیمه شب ظرفی سرپوشیده پر از حلوای خوش طعم و لذیذ به درب خانه ما آورد ولی این حلوا معجونی بود که من از آن متنفر شدم گویا آن را با آب دهان مار یا استفراغش خمیر کرده بودند. به او گفتم هدیه است یا زکات یا صدقه؟ چون این هر دو بر ما حرام است. گفت نه این است و نه آن بلکه هدیه است. به او گفتم زنان بچه مرده بر تو گریه کنند، آیا از طریق دین خدا وارد شده ای که مرا بفریبی؟ ادراکت به هم ریخته یا دیوانه شده ای و یا هذیان می گویی؟ به خدا سوگند اگر اقلیم های هفتگانه با آنچه در زیر آسمان هاست به من دهند که خدا را با گرفتن پوست جوی از دهان مورچه ای نافرمانی کنم هرگز نخواهم کرد و این دنیای شما از برگ جویده ای در دهان ملخی، نزد من خوارتر است. علی را با نعمت های فانی چه کار؟ (۵)

مرحوم سید محمد کاظم طباطبایی رحمه الله این مسأله را طرح کرده که اگر کسی به مقامی رسید و افراد طمعکار از او تحلیل و تکریم زیادی کنند و لقب های اضافی به او دادند؛ در صورتی که قبلاً چنین احترامی نمی کردند، آیا این هم رشوه حساب می شود؟

سپس خودش جواب می دهد: احتمال قوی تر این است که رشوه شامل اینجا هم می شود. (۶) یعنی تمجید و تملق کننده راشی و تحویل گیرنده مرتشی است. این است همان معنی صراط مستقیم از مو باریک تر و از لبه شمشیر

تیزتر است. البته گاهی پوشیده می شود گاهی افراد متوسط در خواب می بینند و کسی روشن تر باشد در بیداری برایش معلوم می شود. (۷)

معنی رشوه در بین مردم روشن است اما با تأمل در آن می توان به آگاهی ها و دقت هایی رسید که مراقبت های بیشتری بیاورد.

رشوه، رشوه یا رشوه به هر سه صورت در لغت استفاده شده است. و در مجموع به کار یا چیزی گفته می شود که به حاکم یا فردی دیگر داده می شود تا به نفع او قلم کند یا حقی را ضایع کند یا با تبانی به حاجت خود برسد. (۸)

با آگاهی از این مطلب در بسیاری از موارد خود را فریب می دهیم و نام های دیگر مثل بخشش یا هدیه بر آن می گذاریم.

بنابراین باید حکم صریح مسأله را ببینیم: امام خمینی رحمه الله در کتاب تحریر الوسیله می نویسد:

گرفتن و دادن رشوه اگر برای این باشد که به خاطر آن برای رشوه دهنده به باطل حکم کند حرام است ولی اگر رسیدن به حقی متوقف بر آن باشد برای رشوه دهنده جایز است اما برای گیرنده اش حرام است. اما اگر رسیدن به حق متوقف بر دادن رشوه نباشد چگونه؟ اینجا احتیاط ترک است و برگرداندن آن مال به رشوه دهنده واجب است و در بین تمام اینها، رشوه به هر عنوان باشد فرق نمی کند چه هدیه یا هبه یا بیع محاباتی و مانند اینها فرقی نمی کند. (۹)

آیا حرام بودن رشوه در قرآن آمده است؟

بله! چهار آیه قرآن دلیل بر حرمت رشوه است:

بقره، ۱۸۸ - مائده، ۴۲ - مائده، ۶۲ - توبه، ۳۳.

آیه اول:

«و لا تأکلوا اموالکم بینکم بالباطل»؛

مال یکدیگر را بین خود به ناحق نخورید و کار را به محاکم قضایی نیندازید تا به وسیله رشوه و

زور پاره مال مردم را بخورید با اینکه شما کار باطل خود را می دانید.

إِدْلَاءٌ در آیه «و تُدْلُوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ» به معنای رساندن دلو یا سطل به چاه برای کشیدن آب است که به همان رشوه تفسیر شده است.

در آیه دوم (مائده، ۴۲) می فرماید:

«سَمَاعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَّالُونَ لِلسُّحْتِ»؛

به دروغ گوش فرا می دهند و حرام می خورند.

سُحْتٌ در این آیه همان کسب از راه غیر حلال و یا رشوه است. (۱۰)

در آیه سوم (مائده، ۶۲) همان تعبیر سُحْتٌ آمده است.

در آیه چهارم همان تعبیر خوردن مال مردم به باطل که در آیه اول بود آمده است.

چند حدیث درباره رشوه

۱- پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله:

ایاکم و الرشوه فانها محض الکفر و لا یشتم صاحب الرشوه ریح الجنه؛

باید از رشوه گرفتن دوری کنید؛ زیرا که در واقع کفر است و صاحب رشوه، بوی بهشت را نخواهد شنید. (۱۱)

مقصود از کفر در این حدیث کفر در عمل است نه در اعتقاد مثل آنجا که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله درباره ترک عمدی نماز را کفر شمرده است.

به بیان دیگر رشوه آنقدر گناه بزرگی است که در حد کفر قرار گرفته است چنان که در معنای کفر آمده است معنی الکفر کل معصیه عصی الله بها فاعله کافر؛ کفر به هر معصیتی گفته می شود که خداوند را مورد نافرمانی قرار دهد و انجام دهنده آن کافر است. (۱۲)

۲- لعن الله الراشی و المرتشی و الرأش بینهما؛ (۱۳)

خداوند رشوه دهنده و رشوه گیرنده و واسطه بین آنها را، لعنت کرده است.

۳- امام صادق علیه السلام:

الرُّشَى فِی الْحُكْمِ هُوَ الْكُفْرُ بِاللَّهِ؛ (۱۴)

رشوه در حکم (قضاوت و حکومت) همان کفر به خداست.

۴- علی علیه السلام در تفسیر آیه «اکالون للسُّحت؛ یعنی خورندگان حرام» فرمود:

این درباره

مردی است که حاجتی برای برادر من روا کند و سپس هدیه بگیرد. (۱۵)

چندپرسش

سؤال اگر کسی چیزی به قاضی و کارمند حکومت هدیه بدهد حرام است؟ آیا مصداق رشوه است؟

جواب هدیه در حدیث به سه نوع تقسیم شده است:

هدیه مکافاه یا پاداش همان طور که بین مردم جاریست که باعث تحکیم پیوندهاست.

هدیه مصلحت (ساختگی) یا تبانی و رشوه که به قاضی یا کارمند دولت داده شود تا کاری انجام دهد.

هدیه لله که به خاطر خداوند و جلب نظر اوست مثل قربانی. (۱۶)

اما آنچه مسلم است حرام بودن هدیه به کارگزاران حکومت است و همان رشوه است که در حدیث پیامبر صلی الله علیه و آله آمده است:

هدایا العَمال حرامٌ کلها؛ (۱۷)

هدیه به کارگزاران به کلّ حرام است.

در این باره حکایتی بسیار گویا از رسول اکرم صلی الله علیه و آله نقل شده است:

پیامبر صلی الله علیه و آله شخصی از قوم بنی اسد را که «ابن الاتیبه» نام داشت برای جمع آوری زکات فرستاد. او هنگامی که نزد پیامبر صلی الله علیه و آله بازگشت مال جمع آوری را به دو قسمت نزد پیامبر صلی الله علیه و آله گذاشت و گفت این قسمت مال شماست و این قسمت را به من هدیه داده اند.

پیامبر صلی الله علیه و آله به منبر رفت و بعد از ستایش و ثنای خداوند فرمود:

چه شده است که فردی برای کار (جمع آوری زکات) می فرستم و او (بازگشته) می گوید این مال تو و این مال من (هدیه). آیا اگر این شخص در خانه اش پدر و مادرش بود کسی برای او هدیه می فرستاد؟ پس قسم به کسی که جانم در دست اوست هر کس چیزی بگیرد روز قیامت همان را بر گردنش می آویزند. اگر آن

چیز شتر یا گاو یا گوساله یا گوسفندی باشد. (۱۸)

سؤال آیا رشوه مطلقاً حرام است یا استثناء دارد؟

جواب رشوه در بعضی صورت‌ها استثناء شده است و این در جایی است که کسی بخواهد حقی را بگیرد و راهی جز این نداشته باشد. در این باره سه نظر مطرح شده است که نتیجه آن این است: دادن رشوه برای به دست آوردن حق، که راهی جز آن نباشد، جایز است، ولی اگر بتوان از طریق دیگری غیر از رشوه دادن به حق برسیم، دادن رشوه جایز است. (۱۹)

فتوای امام خمینی رحمه الله نیز همین است که دادن رشوه تنها در صورتی جایز است که راهی برای رسیدن به حق جز رشوه نباشد. (۲۰)

سؤال مالی که از راه رشوه به دست آمده مالکیت می‌آورد؟

جواب خیر، بر مرتشی (گیرنده رشوه) واجب است که آن را به صاحبش برگرداند و هیچ فرقی در این نیست که رشوه به عنوان رشوه داده شود یا عناوینی مثل هبه و هدیه. (۲۱)

راه‌های نجات از رشوه

۱- تأمین کارگزارانی که در معرض رشوه هستند مثل قاضی؛

علی علیه السلام در نامه‌ای به مالک اشتر در حقوق قاضی می‌فرماید:

و آنقدر به او ببخش که نیازهای او برطرف گردد و به مردم نیازمند نباشد. (۲۲)

۲- نظارت حاکمیت؛

باید فسادها با سه مرحله برچیده شود؛ شناسایی، محاصره و کنترل. (۲۳)

۳- نشر و پخش آیات و روایات که زشتی و آثار مخرب را توضیح دهد (از طریق تلویزیون، نصب احادیث در مرئی و منظر)

۴- تأثیر بازدارندگی اعتقاد به معاد و ادامه انسان و مواجهه با اعمال بی‌نظیر است پس می‌توان از قرآن آیاتی که تصویری حسرت‌بار از زندگی دنیا و حکایتی هول‌انگیز و رسواگر در قیامت دارند بیاوریم مثل آنکه می‌فرماید:

«یوم تشهد علیهم السنتهم»

و ایدیهم و ارجلهم...» (۲۴)

روزی که زبان ها و دست ها و پاها شهادت می دهند... .

این روش به این دلیل است که امام علی علیه السلام درباره اثر بی بدیل ایمان به قیامت در پایان نامه به مالک اشتر می فرماید: تو هرگز مالک بر خویشتن نخواهی بود جز اینکه فراوان به یاد قیامت و بازگشت به سوی پروردگار باشی: و لن تحکم ذلک من نفسک حتی تکثر همومک بذکر المعاد الی ربک. (۲۵)

سوگمندان ذکر معاد را فراموش کرده ایم در حالی که معاد در تفسیر صحیح ادامه انسان و ادامه اعمال است و انسان، دوستدار آینده نیک و برخورد آبرومند از اعمال خویش است تا حسرت نخورد چنان که یکی از نام های قیامت یوم الحسره یا یوم التغابن می باشد. روز غبن و باختن!

و جالب است بدانیم قرآن رهنمودی شفاف داده است که وسوسه های شیطانی در دل کسانی اثر می کند که به آخرت و ادامه زندگی ایمان ندارند گوش دل آنان که به قیامت ایمان ندارند به آن سخنان (شیطانی) سپرده می شود و آن را می پسندند و دست به همان کارهای خلافی می زنند که قبلاً مرتکب می شدند: «و لتصغی الیه افئده الذین لا یؤمنون بالآخره و لیرضوه و لیقترفوا ما هم مقترفون». (۲۶)

۵- راه دیگر یادآوری روایاتی است که نشان می دهد بار کجج به منزل نمی رسد و مال حرام فانی می شود و به شکلی وبال گردن خواهد شد امام حسین علیه السلام می فرماید: من حاول امراً بمعصیه الله کان افوت لما یرجوا و اسرع لما یحذر؛ کسی که هدفی را از راه معصیت خداوند دنبال کند پیوسته از آنچه امید دارد دورتر و به سرعت آنچه هراس دارد و فرار می کرد، نزدیک می شود. (۲۷) یعنی در دام

۶- نشان دادن نمونه و اسوه های پاک و موفق؛

نگارنده از یکی از قضات پاکدامن اطلاع موثق دارم که وقتی قاچاقچی بزرگی را اعدام کردند، طبق قانون جسد را تحویل نمی دادند که مراسم بگیرند؛ همسر این قاچاقچی که بسیار زیبا بود به دادگاه آمد که جسد همسر را به نحوی تحویل بگیرد. این زن آنقدر زیبا بود که در همان برخورد اول دل برخی را که مریض بودند برد. او به نزد قاضی رفت و با زبان ویژه گفت که شما جسد را بدهید من همه جوره در خدمتم! اما قاضی گفت من این را از شما نمی خواهم. زن پرسید: پس چه چیز می خواهید؟

می خواهم رفتار خودتان را عوض کنید. حجاب و عفت پیشه کنید. زن گفته بود باید فکر کنم.

روز بعد با حجابی مناسب آمد و گفت قبول و قاضی با همه مسئولیت ها که متوجه او بود دستور ترخیص جسد را داد.

و زن رفت و به قولش وفا نمود.

در نمونه ای دیگر که حکایت نیست و مشاهده نگارنده بوده است نیز خانمی به شدت زیبا نزد قاضی می آید و با رفتارهایی که زیبایی را عرضه می کرده تقاضایی غیر قانونی می کند.

قاضی می گوید شما باید از راه قانونی وارد شوید زن می رود و دقایقی بعد با لباسی جذاب تر با قاضی وارد گفتگو می شود. جواب همان بود.

برای بار سوم زن وارد می شود و کیف خود را نزد قاضی می گشاید و محتوای کیف را که تعداد قابل توجه ترائول چک بوده نشان می دهد. قاضی می پرسد صد میلیون هست؟ زن پاسخ می دهد: نه! اما پول خوبی است.

قاضی می گوید: قیمت من را نیاورده اید. راه همانست که گفتم، زن با عجز می پرسد، من با کمتر از

این (یعنی عرضه خودم) خیلی ها را تسلیم کرده ام و قاضی می گوید: اما اینجا اشتباه کرده اید. من قیمت خودم را بیش از این می دانم.

این مطلب حکایت همان کلام علی علیه السلام است:

كفى بالمرء جهلاً ان لا يعرف قدره؛

برای نادانی مرد همین بس که ارزش خویش را نشناسد.

نمونه ای از فتاوی دربارہ رشوه و هدیه

در این فتاوی شکل های گوناگون فریب های نفس را با قاطعیت احکام در می یابید. و البته موارد ظریف استثناء هم شناخته می شود.

پرسش بعضی از مشتریان بانک برای اینکه کارشان سریع تر انجام شود و خدمات بیشتری دریافت کنند اموالی را به کارمندان می بخشند، با توجه به اینکه اگر کارمندان بانک آن کارها را برای آنان انجام ندهند چیزی به آنان نمی دهند، آیا در این حال، گرفتن آن مال جایز است؟

پاسخ جایز نیست کارمندان در برابر انجام کار مشتریان که برای آن استخدام شده اند و در برابر آن هر ماه حقوق دریافت می کنند، از مشتریان چیزی بگیرند و همچنین مشتریان نباید کارمندان را در برابر انجام کارهایشان با پول نقد یا غیر آن تطمیع کنند زیرا این کار مستلزم فساد است.

پرسش چنانچه فردی از باب تشکر و قدردانی از کارمند، هدیه ای به او اهداء کند حکمش چیست؟ هرچند آن کارمند بدون هیچ گونه چشم داشتی کاری انجام داده باشد؟

پاسخ هدیه در محیط کار و از جانب ارباب رجوع یکی از خطرناک ترین چیزهاست و هرچه بیشتر از آن اجتناب کنید به صرفه دنیا و آخرت شماست. فقط در یک صورت دریافت آن جایز است، و آن این است که هدیه دهنده با اصرار زیاد و با امتناع مأمور از قبول، بالاخره به نحوی آن را اهداء کند. آن هم بعد از انجام کار و بدون

مذاکره و حتی توقع قبلی.

پرسش گاهی مشاهده می شود که بعضی از اشخاص از مراجعه کنندگان در برابر انجام کارشان تقاضای رشوه می کنند، آیا پرداخت رشوه به آنان جایز است؟

پاسخ هیچیک از مراجعه کنندگان، حق ندارند برای انجام کار خود پول یا خدمتی را به کارمند ارائه دهند و همچنین کارمندان هم حق ندارند هیچ گونه مبلغی را به طور غیر قانونی در برابر انجام کار درخواست کنند و جایز نیست در این مال تصرف نمایند بلکه باید آن را به صاحبانش بازگردانند.

پرسش اگر شخصی برای انجام کار قانونی خود مجبور به پرداخت مبلغی به کارمندان یکی از ادارات شود تا کار قانونی و شرعی او را به راحتی انجام دهند؛ زیرا اعتقاد دارد که اگر این مبلغ را پردازد کارمندان آن اداره کار او را انجام نخواهند داد، آیا عنوان رشوه بر این مبلغ صدق می کند؟ آیا اینجا مصداق اضطرار نیست؟

پاسخ پرداخت پول یا اموال دیگر از طرف فرد مراجعه کننده حتماً منجر به فساد ادارات خواهد شد، عملی است که حرام محسوب و توهم اضطرار مجوز او در انجام کار نیست. (۲۸)

نمونه هایی دیگر از صورت های کارهای حرام (مأمور خرید)

پرسش اموالی که بعضی از فروشندگان به مأموران خرید ادارات یا شرکت ها بدون آنکه آنها را به قیمت تثبیت شده اضافه کنند به خاطر ارتباط می پردازند، نسبت به فروشنده و نسبت به مأمور خرید چه حکمی دارند؟

پاسخ پرداخت این اموال توسط فروشنده به مأمور خرید مجاز نیست و آنچه دریافت می کند باید به اداره یا شرکتی که مأمور خرید آن است، تسلیم کند.

پرسش آیا کارمند یا کارگر شرکت دولتی یا خصوصی که وظیفه اش وکالت در تأمین نیازهای اداره یا شرکت از مکان های فروش است می تواند

بر کسی که کالاهای مورد نیاز را می‌فروشد شرط کند که درصدی از سود حاصل خرید از آن او باشد، در صورتی که مسؤول مافوق چنین شرطی را اجازه دهد چه حکمی دارد؟

پاسخ این شرط از طرف کارمند صحیح نبوده و او نمی‌تواند سودی را که به نفع خود شرط کرده، دریافت کند و مسؤول بالاتر هم حق اجازه چنین شرطی را نداشته و اجازه او در این باره اثری ندارد.

پرسش اگر (مأمور خرید) که از طرف اداره یا شرکت، وکیل خرید مایحتاج است، کالایی را در بازار قیمت معین دارد، به طمع دریافت کمک مالی از فروشنده به قیمت بالاتری بخرد آیا این خرید صحیح است و آیا جایز است که از فروشنده، به علت این کار، کمک دریافت کند؟

پاسخ اگر کالا را به قیمتی بیشتر از قیمت عادلانه بخرد و یا خریداری و تهیه آن از بازار به قیمت کمتر امکان داشته باشد، اصل عقدی که به قیمت بالاتر انجام داده، فضولی است و باید از مسؤول قانونی خود اجازه بگیرد. و به هر حال حق ندارد از فروشنده به خاطر خرید از او چیزی برای خودش بگیرد.

پرسش اگر مأمور خرید با وجود مراکز مختلف به آشنا مراجعه و شرط کند که اگر کالا را از تو خریداری کنم، درصدی از سود حاصله را شریک خواهم بود. این شرط چه حکمی دارد؟

پاسخ صورت شرعی ندارد و باطل است. (۲۹)

فهرست کتاب های انتشارات مسجد مقدس جمکران

تاریخ مسجد مقدس جمکران نام کتاب نویسنده / مترجم آئینه اسرار

حسین کریمی قمی تاریخچه مسجد مقدس جمکران (فارسی)

واحد تحقیقات تاریخچه مسجد مقدس جمکران (فارسی)

واحد تحقیقات سخنرانی مراجع در مسجد جمکران واحد پژوهش مسجد مقدس جمکران

تجلیگاه صاحب الزمان علیه السلام سید جعفر میرعظیمی پیامبر صلی الله علیه وآله الگوی رستگاران حسین احمدی اوصاف الرسول (اسامی و القاب)

احمد سعیدی پیامبر اعظم صلی الله علیه وآله و تروریسم و خشونت طلبی علی اصغر رضوانی پیامبر اعظم صلی الله علیه وآله و جهاد و برده داری علی اصغر رضوانی پیامبر اعظم صلی الله علیه وآله و حقوق اقلیت ها و ارتداد

علی اصغر رضوانی پیامبر اعظم صلی الله علیه وآله و حقوق زن علی اصغر رضوانی پیامبر اعظم صلی الله علیه وآله و صلح طلبی علی اصغر رضوانی پیامبر رحمت سعید منصوری تاریخ پیامبر اسلام صلی الله علیه وآله وسلم (دو جلد)

عباس صفایی حائری چهل حدیث برگزیده از پیامبر اعظم صلی الله علیه وآله احمد سعیدی حکومت بر دل ها

شفیعی مازندرانی راه و رسم زندگی در کلام پیامبر اعظم صلی الله علیه وآله خیرالله سلیم زاده روزشمار تاریخ پیامبر اعظم صلی الله علیه وآله احمد سعیدی محمد رسول الله واحد پژوهش اهل بیت علیهم السلام آخرین خورشید پیدا

واحد تحقیقات امام رضا علیه السلام در رزمگاه ادیان سهراب علوی پرچمدار نینوا

محمد محمدی اشتیاردی پیشوایان معصوم آیت الله سید محسن خرازی دفاع از حریم امامت و ولایت کریم شنی شرح زیارت جامعه کبیره محمد حسین نائجی عمه سادات سید ابوالقاسم حمیدی کهکشان راه نیلی حسن بیاتانی ماه مدینه واحد پژوهش ویژگی های حضرت زینب علیها السلام سید نورالدین جزائری امام مهدی علیه السلام آخرین پناه محمود ترحمی آن آشنا آمد

مسلم پور وهاب آیین انتظار

واحد پژوهش انتشارات ارتباط معنوی با حضرت مهدی علیه السلام حسین گنجی از تولد تا بعد از ظهور

کاظم قزوینی موسوی از غروب عاشورای حسینی ...

حسین احمدی قمی امامت، غیبت، ظهور

واحد پژوهش انتشارات امامت و غیبت از دیدگاه علم کلام علم الهدی / واحد تحقیقات امام مهدی در کلام امام علی علیهما السلام سید صادق

سید نژاد

امید آخر

حسن محمودی انتظار از دیدگاه روایات اهل بیت علیهم السلام سکینه طاووسی انتظار بهار و باران واحد تحقیقات انتظار چیست؟ منتظر کیست؟

واحد پژوهش انتظار و انسان معاصر

عزیز الله حیدری اوصاف المهدی (اسامی و القاب)

احمد سعیدی اولین های مهدویت محمد خامه یار

او هر جا که هست مرا دوست دارد

مرتضی محیطی بامداد بشریت محمد جواد مروّجی طبسی پایان انتظار

مسلم پور وهاب پرچم هدایت محمد رضا اکبری تذکره انجمن قدس (دو جلدی)

محمد علی عبرت نائینی تشریف یافتگان (دفتر اول)

میرزا حسین طبرسی نوری تشریف یافتگان (دفتر دوم)

میرزا حسین طبرسی نوری تشریف یافتگان (دفتر سوم)

میرزا حسین طبرسی نوری تشریف یافتگان (دفتر چهارم)

میرزا حسین طبرسی نوری تکالیف بندگان نسبت به امام زمان علیه السلام موسوی اصفهانی/حائری قزوینی تمنای وصال سید غلام رضا حسینی جزیره خوشبختی مسلم پور وهاب جلوه های پنهانی امام عصر علیه السلام حسین علی پور

حکایت عطش عزیز الله حیدری چگونگی دعا برای تعجیل فرج امام عصر علیه السلام موسوی اصفهانی/حائری قزوینی چگونه امام زمان علیه السلام را یاری کنیم؟

سید مهدی حائری قزوینی حضرت مهدی علیه السلام فروغ تابان ولایت محمد محمدی اشتهاردی خورشید غایب رضا استادی خوشه های طلایی محمد علی مجاهدی (پروانه)

دارالسلام شیخ محمود عراقی میثمی داستان هایی از امام زمان علیه السلام حسن ارشاد

داغ شقایق علی مهدوی در آسمان عشق مسلم پور وهاب در جستجوی نور

صافی، سبحانی، کورانی ذخیره خدا

اسماء خواجه زاده ذکر نور در حضور مشتاقان ظهور

مفید فیاضی زمان و مکان دعا برای حضرت...

موسوی اصفهانی سرود سرخ انار

الهه بهشتی سقا خود تشنه دیدار

طهورا حیدری سیمای امام مهدی علیه السلام در شعر عربی دکتر عبد اللهی سیمای جهان در عصر امام زمان علیه السلام محمد امینی گلستانی سیمای مهدی موعود در آئینه شعر فارسی محمد علی مجاهدی (پروانه)

شرح چهل حدیث حضرت مهدی علیه السلام علی اصغر رضوانی شناخت حقوق و مراحم ...

موسوی اصفهانی صبح

فرامی رسد

مؤسسه فرهنگی توحید

صفای دل زهرا برقی ظهور حضرت مهدی علیه السلام از دیدگاه ادیان سید اسد الله هاشمی شهیدی العبقری الحسان ...

علی اکبر نهاوندی عریضه نویسی سید صادق سید نژاد

عطر سیب حامد حجتی عطر یاس مسلم پور وهاب علی علیه السلام و پایان تاریخ سید مجید فلسفیان غیبت شیخ طوسی شیخ طوسی / مجتبی عزیزی فریادرس حسن محمودی فوز اکبر

محمد باقر فقیه ایمانی کرامات المهدی علیه السلام واحد تحقیقات کرامت های حضرت مهدی علیه السلام واحد تحقیقات کلمات قصار امام زمان علیه السلام محمد تقی اکبر نژاد

کمال الدین و تمام النعمه

شیخ صدوق گردی از رهگذر دوست علی اصغر یونسیان گفتمان مهدویت آیت الله صافی گلپایگانی گوهرهای ناب در کلام امام زمان علیه السلام حسین احمدی مباحثی پیرامون حضرت مهدی علیه السلام آیت الله سید محمد باقر صدر

مسافر گمشده مسلم پور وهاب مجموعه کامل نامه ها و فرمایشات ...

محمد تقی اکبر نژاد

مکیال المکارم موسوی اصفهانی منجی موعود از منظر نهج البلاغه حسین ایرانی مهدی علیه السلام تجسم امید و نجات عزیز الله حیدری مهدی منتظر علیه السلام در اندیشه اسلامی العمیدی / محبوب القلوب مهدی موعود در کلام پیامبر محمود صلی الله علیه و آله احمد سعیدی مهدی موعود علیه السلام علامه مجلسی / ارومیه ای مهربان تر از مادر

حسن محمودی مهر بیکران محمد حسن شاه آبادی میثاق منتظران «۱»

حائری قزوینی میثاق منتظران «۲»

حائری قزوینی ناپیدا ولی با ما (فارسی)

واحد تحقیقات نامه های جوانان به امام زمان علیه السلام محمد تقی اکبر نژاد

نامه های دختران به امام زمان علیه السلام محمد تقی اکبر نژاد

نامه های نوجوانان به امام زمان علیه السلام محمد تقی اکبر نژاد

نتیجه دعا برای فرج حضرت مهدی علیه السلام موسوی اصفهانی نجم الثاقب (دو جلدی)

میرزا حسین نوری نشانه های ظهور او

محمد خادمی شیرازی نشانه های یار و چکامه انتظار

مهدی عزیزاده نشانه هایی از مهدی علیه السلام احمد سعیدی

نیاز جهان به امام زمان علیه السلام محمد مولوی و آن که دیرتر آمد

الهی بهشتی وظایف منتظران واحد تحقیقات وعده دیدار

محمود ترخمی ویزگی های امام زمان علیه السلام موسوی اصفهانی هزار و یک نکته پیرامون امام زمان علیه السلام محمد
رحمتی شهرضا

همراه با مهدی منتظر

مهدی فتلاوی / بیژن کرمی یا اباصالح مسلم پور وهاب یاد مهدی علیه السلام محمد خادمی شیرازی یار غائب از نظر

محمد حجّتی اخلاقی، تربیتی آثار گناه در زندگی و راه جبران علی اکبر صمدی اخلاق عملی آیت الله مهدوی کنی اقتصاد
خانواده شفیعی مازندرانی حلیه المتقین محمد باقر مجلسی راه کارهای دوری از گناه (اعتیاد مدرن)

عزیز الله حیدری راه کارهای دوری از گناه (چشم چرانی و ...)

عزیز الله حیدری راه کارهای دوری از گناه (قمار و شراب)

عزیز الله حیدری راه کارهای دوری از گناه (موسیقی)

عزیز الله حیدری خانواده و تحول در تربیت رضا فرهادیان درس هایی از طبیعت محمد رضا اکبری صفات شیعه صدوق
عبرت های ماندگار

محمد رضا اکبری فرهنگ اخلاق عباس اسماعیلی یزدی فرهنگ تربیت عباس اسماعیلی یزدی فرهنگ صفات عباس اسماعیلی
یزدی فضایل شیعه صدوق قصه های تربیتی محمد رضا اکبری مبانی تربیت و ...

رضا فرهادیان معلم محبوب ...

رضا فرهادیان هدف از زندگی رضا فرهادیان شرح حال آقا شیخ مرتضای زاهد

محمد حسن سیف الهی بدر مشعشع در احوال موسی مبرقع محدث نوری تولدی نو (نقد مسیحیت)

علی الشیخ / سید مسلم مدنی خورشید شرق محمد رضا اکبری روزنه هایی از عالم غیب آیت الله سید محسن خرازی سیاحت
غرب آقانجفی قوچانی نور علی نور

حسین احمدی قم - مسجد مقدس جمکران:

صندوق پستی: ۶۱۷ تلفن: ۷۲۵۳۷۰۰ نامبر: ۷۲۵۳۳۴۰ - ۰۲۵۱

شماره حساب: بانک ملت، قم شعبه جمکران، کد ۵/۸۷۸۵، جاری ۳/۵۰۰

بانک رفاه کارگران، قم شعبه آذر، کد ۸۲۲، جاری ۳۰۰۹۳۹

پی نوشت ها

(۱) سوره

یوسف، آیه ۹۴.

(۲) بحار الانوار، ج ۶، ص ۲۲.

(۳) ارشاد القلوب، باب ۵.

(۴) استاد جوادی آملی.

(۵) نهج البلاغه، خطبه ۲۲۴.

(۶) بنیان مرصوص، استاد جوادی آملی، ص ۸۷.

(۷) همان، ص ۸۷.

(۸) رشوه و احکام آن در فقه، حمیدرضا دادویی.

(۹) تحریر الوسيله، ج ۴، ص ۸۳.

(۱۰) جلد دوم المیزان، ص ۵۲، به نقل از رشوه و احکام آن، ص ۷۰ - ۷۱.

(۱۱) میزان الحکمه، (منتخب)، ص ۲۱۹.

(۱۲) تحف العقول، ص ۳۴۴.

(۱۳) میزان الحکمه، ص ۲۱۹.

(۱۴) منتخب میزان الحکمه، ص ۲۱۹.

(۱۵) همان.

(۱۶) تهذیب الاحکام، ج ۶، ص ۳۷۸، به نقل از رشوه و احکام آن، ص ۱۸۶.

(۱۷) منتخب میزان الحکمه، ص ۵۲۴.

(۱۸) منتخب میزان الحکمه، ص ۵۲۴.

(۱۹) رشوه و احکام آن در فقه اسلامی، ص ۱۴۱.

(۲۰) تحریر الوسيله، ج ۲، ص ۴۰۶.

(۲۱) همان، ص ۴۰۶.

(۲۲) نهج البلاغه، نامه به مالک اشتر، محمد دشتی، ص ۴۱۱.

(۲۳) درس هایی از انقلاب، کتاب قیام، استاد صفایی حایری.

(۲۴) سوره نور، آیه ۲۴.

(۲۵) نامه ۵۳ به مالک اشتر.

(۲۶) سوره انعام، آیه ۱۱۳.

(۲۷) شرح کلمات امام حسین علیه السلام، استاد صفایی حایری.

(۲۸) توضیح المسائل، ۱۳ مرجع، جلد ۲، ص ۹۸۲ - ۹۸۳.

(۲۹) توضیح المسائل مراجع، (۱۳ مرجع)، جلد ۲، ص ۹۸۴ - ۹۸۵.

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

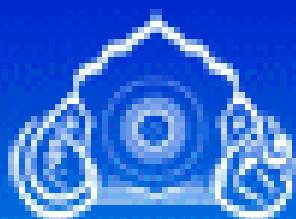
ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقاتی و ترجمانی

اصفهان

گام‌های

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

